

همایش سراسری رویکردهای نوین ارزشیابی آموزشی در علوم پزشکی

مشهد مقدس - ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۸۹

طراحی برنامه های آموزشی پرستاری جامعه نگر براساس ارزشیابی دانشجویان

افسر امیدی، رویا امینی، ناهید محمدی

اعضای مرکز تحقیقات مراقبتهای مادر و کودک و عضو هیات علمی گروه پرستاری بهداشت جامعه دانشگاه علوم پزشکی همدان

زمینه و هدف: ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در جهان امروز مستلزم داشتن طرح و برنامه جامع کیفی و تعمق در تحول و پویایی در امور بهداشتی و درمانی می باشد. تغییر ترکیب جمعیت با افزایش امید به زندگی، تنوع فرهنگی و تغییر الگوی بیماریها از بیماریهای واگیردار به سوی بیماریهای مزمن همراه با هزینه های بالای خدمات درمانی باعث شده که ساختار سیستم بهداشتی درمانی در اکثر جوامع در حال توسعه و توسعه یافته از تمرکز بر مراقبت و درمان به سوی پیشگیری و ارتقاء سلامت تغییر کند و ارائه "خدمات جامعه نگر" در بطن جامعه روز به روز گسترش بیشتر یابد. بنابراین انتقال جایگاه و تغییر محدوده ارائه خدمات بهداشتی، درمانی ایجاب می کند که سیستم آموزش علوم پزشکی از جمله پرستاری نیز بیش از پیش به تربیت "نیروهای جامعه نگر" و پرستاران ماهر در بهداشت جامعه بپردازد. به منظور ارائه خدمات جامعه نگر لازم است دانشجویان شرایط واقعی تجارب یادگیری متناسب با اهداف آموزشی و خدمات جامعه نگر را براساس "برنامه های آموزشی جامعه نگر" فراگیرند و کاربرد دقیقی از آموخته ها را در شرایط واقعی تجربه نمایند بدین منظور برنامه های آموزشی پرستاری جامعه نگر براساس ارزشیابی دانشجویان طراحی گردید.

روش کار: ابتدا طبق نظرات اعضای گروه و دانشجویان پرستاری فیلدهای آموزشی جدید انتخاب شد که شامل بازدید و آموزش در مراکز مختلف (توانبخشی، مشاوره، مراکز درمانی بیماریهای مزمن، کنترل عفونت بیمارستانها، مدارس، کارگاهها و کارخانه ها، تصفیه آب و فاضلاب و...) و اجرای کارگاههای مختلف آموزشی در واحد کارآموزی در عرصه بهداشت جامعه دانشجویان پرستاری ترم هشتم به مدت ۳۰ روز می باشد و پس از اجرای برنامه، نهایتاً برنامه مورد ارزشیابی دانشجویان قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان می دهد میزان رضایت دانشجویان از اجرای این برنامه ۲۴٪ خیلی زیاد و ۵۸٪ زیاد و ۱۷٪ متوسط و ۰۱٪ کم بوده است که در مقایسه با نظرسنجی که در سال ۱۳۸۰ انجام شده ۳۰٪ افزایش میزان رضایت نشان می دهد و میانگین نظرات دانشجویان در رابطه با میزان دستیابی آنها به اهداف برنامه های اجرا شده ۲۳٪ خیلی زیاد و ۵۵٪ زیاد و ۱۵٪ متوسط و ۰۲٪ کم بوده است و در کل نسبت به برنامه های سال ۱۳۸۰ این برنامه از نظر کمیت ۵۰٪ ارتقاء داشته است. ضمناً برنامه سایر دانشکده های پرستاری ایران مورد بررسی اعضای گروه قرار گرفت و برنامه موجود با توجه به همکاری واحدهای مختلف آموزشی و امکانات شهر همدان از تنوع فیلدهای آموزشی بیشتری برخوردار است.

بحث و نتیجه گیری: در این برنامه از جامعه به عنوان محیط یادگیری بیشترین استفاده به عمل می آید و نه تنها دانشجویان بلکه مربیان، کارکنان واحدهای مختلف و اعضای جامعه نیز به نحوی مشارکت فعالانه دارند و هدف از اجرای آن تربیت پرستارانی است که دانش، نگرش و مهارت لازم را جهت ارائه خدمات پرستاری در سطح جامعه داشته باشند و بتوانند به عنوان یکی از اعضای تیم بهداشتی مراقبتهای لازم را به فرد، خانواده و جامعه ارائه دهند نهایتاً اجرای این برنامه می تواند در جهت ارتقاء کیفیت برنامه های آموزشی جامعه نگر پرستاری موثر واقع شود.